

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE

PRVA OBLETNICA VLADE POD VODSTVOM MARJANA ŠARCA

(povzetek)

september 2019

UVOD

Prvo leto mandata vlade Marjana Šarca se končuje s stabilno in močno podporo javnosti. Vodilo delovanja je vizija predsednika vlade, da je »naša osrednja naloga delo za ljudi in vsakodnevni trud, da bi ljudje čim boljše živeli in imeli možnost uresničiti svoja pričakovanja«. Tudi zato nam je slovenska javnost razmeroma kmalu po imenovanju začela zaupati, relativno nizko začetno podporo pa je zamenjal trend zelo pozitivnih ocen dela vladne ekipe.

Zdravstvo, gospodarstvo in obrambno-varnostni sistem so vladna prednostna področja, k jih uresničujemo v okviru pristojnih resorjev in dialogu s socialnimi partnerji in stanovskimi združenji. Izzivov je veliko, a v zgolj letu dni ni mogoče odpraviti vseh preteklih napak in pomanjkljivosti v sistemu ter narediti velikega napredka na vseh področjih naenkrat. Zato gremo korak za korakom, premišljeno uvajamo novosti in ob tem pozorno spremljamo spreminjajoče se razmere v mednarodnem okolju.

Pri zdravstvu namenjamo največ pozornosti čakalnim vrstam. V pilotnem projektu smo se lotili analize čakalnih dob na področju ortopedije, kjer so med najdaljšimi, ugotovitve pa bomo uporabili pri oblikovanju nacionalnih ukrepov za reševanje čakalnih dob tudi na ostalih kritičnih področjih: kardiologiji, nevrologiji, revmatologiji in dermatologiji. Zagotavljanje dostopnega, kakovostnega in učinkovitega javnega zdravstva, prilagojenega novim demografskim trendom, ostaja med ključnimi izzivi tega področja.

S sprejetjem rebalansa proračuna za leto 2019 smo postavili jasen proračunski okvir, znotraj katerega želimo delovati: zagotavljanje stabilnih javnih financ, skrb za prebivalce in razvoj države. Temu bosta sledila tudi predloga proračunov za leti 2020 in 2021. Z razbremenitvijo regresa smo naredili prvi korak na področju zmanjšanja stroškov dela in davčne optimizacije. Z ukrepi za hitrejšo aktivacijo brezposelnih smo posegli na trg dela, z odpravo varčevalnih ukrepov na področju socialnih prejemkov pa olajšali življenje marsikateri družini.

Gonilo slovenske gospodarske rasti so izvozniki, zato v pristojnih resorjih skrbijo, da jih z najrazličnejšimi spodbudami ustrezno podprejo pri njihovem delovanju, prav tako strmimo k odpravljanju administrativnih ovir. Spodbujanje digitalnega preoblikovanja podjetij je le eden izmed gradnikov na poti k boljši konkurenčnosti naših podjetij na mednarodnih trgih. V vladi se zavedamo pomena malega podjetništva, ki ostaja pomemben segment slovenskega gospodarstva. Zato ohranjamo odprt dialog in smo dovzetni za nove ideje in pobude.

Slovenija je varna država, a nezakonite migracije kljub temu pomembno zaznamujejo delovnik številnih policistov in vojakov ob meji s Hrvaško, pa tudi vladnih funkcionarjev, ki se na ravni EU trudijo najti enotno evropsko rešitev. Da dobro varujemo državno mejo, uspešno upravljamo schengensko mejo in se učinkovito soočamo s povečanim številom nezakonitih prehodov državne meje, nam priznava tudi tujina. Ob tem smo okrepili tudi dialog s prebivalci in lokalno skupnostjo, ki postajajo vse bolj pomemben partner pri varovanju naše domovine.

Spopadanje z nezakonitimi migracijami, nestabilnostmi v soseski, posledicami podnebnih sprememb in vojnih žarišč je dokaz, da ne živimo izolirano od preostalega sveta. Tudi zato budno spremljamo dogajanje v mednarodni skupnosti, pa naj gre za informacijsko in kibernetično varnost, hibridne grožnje ali za vse glasnejše klice, da je pred vrati nova recesija.

Najnovejši domači in svetovni makroekonomski kazalci zagotovo zahtevajo našo pozornost, zato opozorila obravnavamo z vso resnostjo. Ob tem pa verjamemo, da je Slovenija na morebitno poslabšanje razmer bistveno bolj pripravljena kot pred desetletjem, zato lahko v drugo leto aktualnega mandata zakorakamo smelo in odločno zagrizemo v težko pričakovane strukturne reforme.

KAKOVOSTEN JAVNI ZDRAVSTVENI SISTEM ZA ZDRAVJE LJUDI

Krepitev družinske medicine

Da bi bili prebivalci Slovenije še naprej deležni kakovostne, varne in dostopne zdravstvene obravnave, smo sprejeli nekaj najnujnejših ukrepov, kot je znižanje števila pacientov na zdravnika, nagrajevanje nadpovprečno obremenjenih zdravstvenih timov družinske medicine in pediatrije, povečali smo število specializacij za področje družinske medicine in omogočili zaposlitev 55 zdravnikov specialistov družinske medicine iz tretjih držav.

Krepitev preventivnih programov v osnovnem zdravstvu

V letu 2019 smo uvedli brezplačno cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu (KME) za triletnike in 49-letnike, v 25 zdravstvenih domovih smo uspešno nadgradili dosedanje preventivne programe, ki nudijo podporo pri uvajanju in vzdrževanju zdravih življenjskih navad ter tako zmanjšujejo možnost nastanka kroničnih nenalezljivih bolezni. Uvedli smo skupnostni pristop, ki omogoča povezovanje vseh v lokalnih okoljih, ter z okrepitevijo patronažne službe izboljšali dostopnost osnovnih zdravstvenih storitev ranljivim skupinam prebivalstva.

Centri za duševno zdravje in investicije v zdravstveno infrastrukturo

V okolja s slabšo dostopnostjo do storitev na področju duševnega zdravja smo vzpostavili šest centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov (Postojna, Kočevje, Trbovlje, Celje, Ptuj, Rakitna) in sedem centrov za duševno zdravje odraslih (Kočevje, Novo mesto, Sevnica, Trbovlje, Ptuj, Ormož, Kranj).

V letošnjem letu se je začela tretja faza gradnje novega Urgentnega kirurškega bloka UKC Ljubljana, z nakupom desetih naprav za računalniško tomografijo pa smo omogočili manj invazivno opravljanje zahtevne diagnostike, povečali dostopnost pacientov do teh preiskav in skrajšali čakalne dobe.

Čakalne dobe

V prizadevanju za boljšo dostopnost zdravstvene oskrbe smo se v pilotnem projektu lotili analize čakalne dobe na področju ortopedije, ki sodi med pet najdaljših čakalnih dob v zdravstvu. Ugotovitve tega projekta bomo uporabili pri oblikovanju nacionalnih ukrepov za reševanje čakalnih dob tako na področju ortopedije kot tudi na ostalih kritičnih področjih: kardiologiji, nevrologiji, revmatologiji in dermatologiji.

SKRB ZA URAVNOTEŽENE JAVNE FINANCE

Zniževanje javnega dolga

Slovenija je pri zniževanju javnega dolga med najuspešnejšimi evrskimi državami. Konec lanskega leta je javni dolg Slovenije znašal 70,1 % BDP.

Bonitetne ocene

Sloveniji so v letošnjem letu napredek priznale vse tri ključne bonitetne agencije. Agenciji S&P in Fitch sta Sloveniji zvišali bonitetni oceni, medtem ko ji je agencija Moody's zvišala obete.

Regres za letni dopust

Držali smo obljubo in že za leto 2019 pripravili prvi ukrep v okviru napovedane davčne optimizacije. Regres smo do višine povprečne plače razbremenili plačila dohodnine in vseh prispevkov. Bruto je enako neto. Država se je s tem odpovedala sorazmernemu delu prihodkov iz dohodnine v korist ljudi in podjetij.

Povprečnine za občine

S predstavniki občinskih združenj smo dosegli dogovor o višini povprečnine za leto 2019. Dogovorjena povprečnina znaša 573,50 evra in je najvišja doslej. S tvornimi pogovori smo prišli do rešitve, sprejemljive za obe strani in hkrati vzdržne z vidika javnih financ. To je omogočilo podpis dogovora med občinami in vlado.

Rebalans za leto 2019

Z rebalansom državnega proračuna za leto 2019 vzdržujemo ustrezno razmerje med zagotavljanjem stabilnosti javnih financ in skrbjo za državljane. Prihodki in odhodki državnega proračuna so se z rebalansom zvišali. Največ sredstev je v letu 2019 namenjenih za izobraževanje in šport (1,80 milijarde evrov), socialno varnost (1,18 milijarde evrov), pokojninsko varstvo (969,85 milijona evrov), politiko obrambe in zaščite ter notranjih zadev in varnosti (923,55 milijona evrov).

Predloga proračunov 2020 in 2021

Proračuna za prihodnji dve leti pripravljamo z mislijo na jutri, na blaginjo in stabilnost. Upoštevali bomo napovedi predvidene rasti BDP, zakonska izhodišča in fiskalno pravilo. Naše prednostne naloge so razvojni projekti, sociala in plače. Prekomerni porabi smo rekli odločen ne.

Davčna optimizacija

Pospešeno pripravljamo nadaljnje predloge davčnih sprememb, s katerimi želimo razbremeniti stroške dela in okrepiti konkurenčnost poslovnega okolja. V želji, da bi dosegli čim širše soglasje, usklajevanju s socialnimi partnerji pred sprejemom predlogov na vladi namenjamo veliko pozornost.

SPODBUJANJE DIGITALIZACIJE ZA OHRANJANJE GOSPODARSKE RASTI

Program spodbujanja digitalizacije in digitalnega preoblikovanja podjetij

Za zagotavljanje podpornega okolja za digitalizacijo in inovacije, krepitev internacionalizacije in digitalne usposobljenosti zaposlenih in vodstvenega kadra smo pripravili program na področju digitalizacije in digitalnega preoblikovanja podjetij. Med ključnimi ukrepi je poleg spodbujanja digitalizacije prek javnih razpisov vzpostavitve digitalnega inovacijskega stičišča DIH, ki na področju digitalizacije in digitalnega preoblikovanja deluje kot »one stop shop«.

Nov sistem kategorizacije nastanitvenih obratov

V letu 2019 je zaživel nov sistem kategorizacije nastanitvenih obratov, s katerim smo tudi v Sloveniji uvedli sistem standardov Hotelstars za hotele, ki sicer že veljajo v 17 državah po Evropi. V podporo uvajanju novega standarda smo pripravili tudi nov elektronski sistem kategorizacije.

Sodobnejša opredelitev poslovne skrivnosti

S prenosom evropske direktive smo v domačem pravnem redu celostno uredili opredelitev poslovne skrivnosti, ki je pogosto predmet interpretacije v sodnih postopkih. V skladu z novo ureditvijo poslovna skrivnost zajema nerazkrito strokovno znanje, izkušnje in poslovne informacije, ki niso splošno znane in lahko dosegljive, imajo pa določeno tržno vrednost in za katere je imetnik poslovne skrivnosti zadostno ukrepal, da jo je ohranil kot poslovno skrivnost.

Večji pomen malemu gospodarstvu

Z imenovanjem državnega sekretarja v Kabinetu predsednika vlade smo malemu gospodarstvu dali pomen, ki si ga zasluži zaradi prispevka k razvoju podjetništva pri nas in s tem tudi ugodili dolgoletnim prizadevanjem Obrtne zbornice Slovenije.

VARNOST LJUDI VEDNO NA PRVEM MESTU

Slovenija je varna država

Poleg občutka varnosti ljudi temu pritrjujejo tudi konkretni statistični podatki, saj je v prvi polovici letošnjega leta policija zabeležila boljšo preiskanost večine kaznivih dejanj, število kršitev javnega reda in miru pa se je zmanjšalo. To je tudi mnenje mednarodnih strokovnjakov, ki našo državo uvrščajo med najvarnejše države sveta.

Celovito in dolgoročno upravljanje migracij

Sprejeli smo Strategijo Vlade RS na področju migracij, s katero celovito pristopamo k upravljanju migracij. Migracije obravnavamo na večplasten, celovit in dolgoročen način, v ospredje postavljamo boljše razumevanje vseh vidikov migracij in izboljšanje ukrepov za njihovo upravljanje. Ključno pri tem pa je medresorsko sodelovanje pristojnih organov, pa tudi sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami.

Da dobro varujemo državno mejo, uspešno upravljamo schengensko mejo in se učinkovito soočamo s povečanim številom nezakonitih prehodov državne meje, nam priznava tudi tujina.

Izboljšanje pogojev dela v Policiji in iskanje novih kadrov

S policijskima sindikatoma smo 27. decembra 2018 podpisali stavkovni sporazum, ki je pripomogel k izboljšanju pogojev za delo policistk in policistov. Od podpisa stavkovnega sporazuma nam je uspelo realizirati večino stavkovnih zahtev. Trenutno potekajo pogajanja o spremembah in dopolnitvah Kolektivne pogodbe za policiste, s katerimi se ureja karierni sistem v Policiji, čakamo pa tudi rezultate primerjalne analize vrednotenja delovnih mest za zaposlene v javni upravi s posebnimi pooblastili (uniformirani poklici), ki je bila v skladu s stavkovnim sporazumom naročena pri neodvisni strokovni instituciji. Ob tem z nakupom ustrezne opreme, tehničnih in prevoznih sredstev zagotavljamo tudi pogoje za ustrezno usposobljenost in opremljenost policistov.

Pri vsem skupaj je ključnega pomena tudi zagotavljanje novih kadrov, zato zanimanje za poklic policista povečujemo s številnimi promocijskimi dejavnostmi ter celoletno javno objavo prostih delovnih mest za kandidate za policiste – nadzornike državne meje.

ZA NACIONALNO VARNOST IN V POMOČ LJUDEM

Prenova strateških usmeritev

Pripravljena je nova Resolucija o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije, ki je že v parlamentarnem postopku sprejemanja. Vsebuje izhodišča za posodobitev ključnih normativnih podlag nacionalno-varnostnega sistema Republike Slovenije za potrebe celovitega medresorskega odzivanja na sodobne varnostne izzive. V zaključni fazi je tudi priprava Bele knjige o obrambi, ki ponuja politično vizijo glede dolgoročnega razvoja in delovanja obrambnega sistema Republike Slovenije do leta 2035.

Boljši status vojakov

Zaključuje se priprava širšega nabora novih ukrepov in normativnih podlag za potrebe izboljšanja statusa vojakov in splošnega kadrovskega stanja v Slovenski vojski.

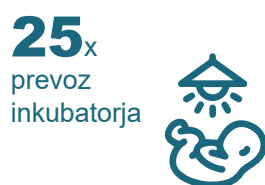
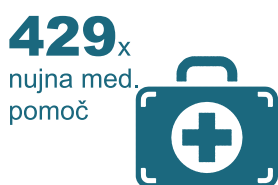
Urejanje problematike osrednjega vadišča Poček

Z občinama Pivka in Ilirska Bistrica je bil dosežen dogovor o sofinanciranju dveh infrastrukturnih projektov: za obnovo in komunalno ureditev lokalne ceste Zagorje–Bač ter izgradnjo vodovoda Knežak–Bač. Uspešno potekajo tudi pogovori z občino Postojna, kjer posebna delovna skupina usklajuje prenovljen predlog režima osrednjega vadišča, ki bi bil sprejemljiv tudi za lokalno skupnost.

Zagotavljanje miru in stabilnosti ter podpora zaščiti in reševanju

V operacijah in misijah se je ohranil prepoznaven prispevek Slovenije, predvsem na območjih strateških prioritet (Zahodni Balkan), medtem ko se je prispevek na nekaterih bolj kompleksnih območjih (Bližnji vzhod, Afrika) prilagodil varnostnim razmeram in nekoliko zmanjšal. Krepi se pripravljenost odzivnih sil v domovini. Povečal se je obseg vojakov, ki pomagajo Policiji pri varovanju državne meje, na preko 130 stalno prisotnih pripadnikov.

Dežurne helikopterske posadke so v obdobju od 13 septembra 2018 do 20 julija 2019 na pomoč poletele kar 610-krat, pri čemer so prepeljale 570 poškodovanih ali obolelih, na pogorišča pa odvrgle 51000 litrov vode. Dežurne posadke letala Falcon so v tem obdobju prepeljale 18 organov za presaditev.

Investicije

Povečali smo investicije v opremo, oborožitev in usposabljanje pripadnikov Slovenske vojske ter v vojaško infrastrukturo. Na letališču v Ajdovščini je bilo zgrajeno helikoptersko vzletišče. Izveden je tudi nakup siren za javno alarmiranje, ki bodo financirane iz evropskih sredstev. Predviden nakup osemkolesnikov smo zaenkrat zaustavili, s ciljem, da se na podlagi sprejete Bele knjige in Taktične študije Srednje bataljonske bojne skupine opravi poglobljena presoja o morebitni investiciji.

LOKALNA SAMOUPRAVA, SPREMEMBA VOLILNEGA SISTEMA, UČINKOVITOST JAVNEGA NAROČANJA IN INFORMACIJSKA VARNOST

Zmanjšanje stroškov občin

Prevetrili smo zakonodajo, ki ureja delovanje občin, in naredili nabor zakonov, ki jih je treba spremeniti za znižanje stroškov lokalne samouprave. Delovna skupina, v kateri so poleg predstavnikov ministrstev sodelovali tudi predstavniki občinskih združenj, je predlagala spremembo 25 zakonov. Nekatere spremembe bodo systemske in jih še pripravljamo, večinoma pa gre za spremembe, ki se nanašajo na čisto konkretno omejevanje stroškov občin ter zmanjševanje administrativnih ovir in bodo predvidoma uveljavljene do začetka leta 2020.

Podpis stavkovnih sporazumov in dogovora o plačah

Po mesecu dni intenzivnih pogajanj sta vladna in sindikalna pogajalska stran uskladili stavkovne sporazume s Sindikatom vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, Sindikatom delavcev v zdravstveni negi Slovenije in Sindikatom zdravstva in socialnega varstva Slovenije, nato so dosegli dogovor še s Koordinacijo stavkovnih odborov skupine sindikatov javnega sektorja, ter Sindikatom delavcev v pravosodju, ki pa je v zadnjem trenutku odstopil od podpisa.

Vsi zaposleni v javnem sektorju z izjemo zdravnikov, funkcionarjev in direktorjev so pridobili najmanj en plačni razred, za nekatere javne uslužbence pa je dogovor pomenil izboljšanje plače za dva, tri ali celo štiri plačne razrede. Dogovorjeni dvigi plač, dodatkov in ostalih pravic so bili skupno ocenjeni na dobrih 300 milijonov evrov, predvidena pa je njihova postopna uveljavitev v prihodnjih dveh letih oziroma treh letih.

Zadeve, ki se enotno urejajo za celotni javni sektor, so zapisali še v Dogovor o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju.

Spremembe volilnega sistema

V sodelovanju s stroko je delovna skupina pripravila tudi e-orodje v okviru Državnega portala prostorskih podatkov in aplikacij.

Pripravili smo predloge sprememb volilne zakonodaje, vključno s predlogom spreminjanja volilnih okrajev, ki jih mora Državni zbor pripraviti na podlagi odločbe ustavnega sodišča. Ustavni sodniki so decembra lani ugotovili, da je 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v Državni zbor, ki določa območja volilnih okrajev, v neskladju z ustavo. Državni zbor mora neskladje odpraviti v dveh letih, torej do decembra 2020.

Delovna skupina je pripravila tudi Predlog za preoblikovanje meja volilnih okrajev, ki predstavlja rešitev za odpravo neustavnosti in pomeni neposredno podlago za pripravo novele Zakona o določitvi volilnih enot.

V predlagani ureditvi sta na eni strani enakomerna porazdelitev volivcev in na drugi strani geografska zaokroženost bolj enakopravno upoštevani, kakor v veljavno določenih volilnih enotah in okrajih. Predlog je pripravljen na podlagi odločbe Ustavnega sodišča iz novembra 2018.

V sodelovanju s stroko je delovna skupina pripravila tudi e-orodje v okviru Državnega portala prostorskih podatkov in aplikacij.

Uprava RS za informacijsko varnost – nov nacionalni organ za področje informacijske/kibernetske varnosti

Ustanovili smo Upravo za informacijsko varnost, ki deluje kot organ v sestavi Ministrstva za javno upravo, saj postaja področje informacijske/kibernetske varnosti v zadnjih letih vse bolj pomembno. Uprava deluje kot osrednji usklajevalni organ na strateški ravni nacionalnega sistema zagotavljanja informacijske/kibernetske varnosti, obenem pa bo tudi enotna kontaktna točka države pri mednarodnem sodelovanju na tem področju.

Področje informacijske/kibernetske varnosti obsega ukrepe za doseganje visoke ravni varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Republiki Sloveniji, ki so bistvenega pomena za nemoteno delovanje države v vseh varnostnih razmerah ter zagotavljajo bistvene storitve za ohranitev ključnih družbenih in gospodarskih dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Učinkovitejše javno naročanje

Pripravljamo spremembe Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja, s katerimi bomo okrepili pravno varnost ponudnikov (možnost sodne presoje odločitev Državne revizijske komisije), za naročnike pa bo ključno skrajšanje rokov revizijskih postopkov pri večjih projektih. Z novelo bomo okrepili učinkovitosti sistema javnega naročanja, pravno varnost, s tem pa tudi zaupanje v sistem javnega naročanja.

KREPITEV ZAPOSILITVENIH MOŽNOSTI IN SOCIALNE VARNOSTI PREBIVALSTVA

Odprava varčevalnih ukrepov na področju družinskih prejemkov

Po sedmih letih smo sprostili vse varčevalne ukrepe v okviru družinske politike, zaradi česar je bilo posameznikom in gospodinjstvom izplačanih dodatnih 35,5 milijona evrov.

Dodatek za veliko družino je prejelo približno 4000 družin več kot v preteklih letih, z zvišanjem cenusa in s spremembo zakona je štipendijo dobilo dodatnih 8000 dijakov in študentov. Zvišalo se je tudi plačilo dela rejnikom.

Zniževanje stopnje tveganja revščine

V letu 2019 za prejemke posameznikom in gospodinjstvom namenjamo 1,249 milijarde evrov. Ker podatki kažejo, da s tem pomembno vplivamo na zniževanje revščine (brez socialnih prejemkov bi bila stopnja tveganja revščine 23,4-odstotna, zdaj pa je 13,3-odstotna).

S številnimi ukrepi na centrih za socialno delo, med drugim tudi z uvedbo informacijskega sistema KRPAN, smo zmanjšali zaostanke pri reševanju vlog in pritožb ter upravičencem do socialnih prejemkov s tem omogočili, da lahko hitreje uveljavljajo svoje pravice.

Hitrejša aktivacija brezposelnih na trgu dela in podaljševanje delovne aktivnosti

Za ukrepe aktivne politike zaposlovanja namenjamo 72,5 milijona evrov, do konca leta pa bo vanje vključenih približno 35.500 oseb (31.070 brezposelnih, 3.500 zaposlenih oseb), pa tudi 7.200 prejemnikov denarnega nadomestila.

Število brezposelnih se še naprej zmanjšuje. Septembra 2018 je bilo brezposelnih 73.781 oseb, junija 2019 pa nekaj čez 70.000.

V javni razpravi in usklajevanju s socialnimi partnerji so tudi spremembe Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter predlog sprememb Zakona o urejanju trga dela, ki se osredotočajo na podaljševanje delovne aktivnosti in izboljšanje socialno-ekonomskega položaja upokojencev.

Skrb za dostojno starost in medgeneracijsko sožitje

Zaključujemo pripravo akcijskega načrta Strategije dolgožive družbe, ki je operacionalizacija že sprejetega strateškega dokumenta države. Osnovni cilj omenjenega dokumenta je prilagajanje vseh delov družbe in združevanje posameznih politik v homogeno celoto. To bo zadovoljevalo potrebe starajoče se družbe ter ljudem zagotavljalo življenjske pogoje, ki bodo omogočili dostojno in kakovostno starost.

SLOVENIJA – AKTIVNA PARTNERKA V EVROPSKEM IN MEDNARODNEM PROSTORU

Okrepitev položaja Slovenije v regiji, Evropi in mednarodnem prostoru

Obeležili smo 15 let članstva v Evropski uniji in Natu ter se aktivno pripravljamo na že drugo predsedovanje RS Svetu EU 2021. Dali smo nov zagon ameriško-slovenskim odnosom, prav tako smo ohranili tradicionalno dobre odnose z Rusko federacijo, ki je pomembna gospodarska partnerica Slovenije.

Razvejani odnosi s sosedomi in širše v regiji Zahodnega Balkana so bili v ospredju zunanje politike. Še naprej smo dejavni tudi pri reševanju odprtih nasledstvenih vprašanj in v prizadevanjih za polno uveljavitev Sporazuma o vprašanjih nasledstva.

Zavezniki človekovih pravic in svobode govora

V letu 2018 smo prvič predsedovali Svetu za človekove pravice (SČP). Uspešno predsedovanje Slovenije SČP pomeni pomemben zunanjepolitični dosežek, povečalo je prepoznavnost Slovenije v svetu in okrepilo njen položaj med največjimi zagovornicami spoštovanja človekovih pravic. S tem je Slovenija tudi uspešno in prepoznavno sklenila svoj drugi mandat v SČP.

Strateški pristop k mednarodnemu razvojnemu sodelovanju in humanitarni pomoči

S sprejemom novega Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči ter Strategije mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči RS do 2030 konec lanskega leta smo zaokrožili prenovo normativnega in strateškega okvira za delovanje Slovenije na tem področju.

Gospodarska diplomacija

Poslovni forum v okviru pobude 'Tri morja' z več kot 600 udeleženci je potrdil predanost Slovenije vključujoči naravnosti pobude v širšem evropskem prostoru in potrebo po uravnoteženem gospodarskem razvoju, koheziji Evropske unije in skupni evroatlantski prihodnosti, slovenskim gospodarstvenikom pa je ponudil mrežo za poglobljeno sodelovanje na infrastrukturnih projektih v regiji.

AKTIVNO UPRAVLJANJE KMETIJSTVA ZA POVEČANJE SAMOOSKRBE

Skrb za razvoj slovenskega kmetijstva v prihodnjih letih

Pripravili smo Resolucijo Naša hrana, podeželje in naravni viri po 2021, ki daje temeljne usmeritve nadaljnega razvoja kmetijstva v Sloveniji. S pripravljenim svežnjem zakonov urejamo kmetijsko zemljiško politiko, začnemo pa tudi proces določanja trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ki so ključnega pomena za nadaljnji razvoj kmetijstva v Sloveniji ter dvig samooskrbe na vseh področjih. V pripravi je še Zakon o zagotavljanju kmetijskih zemljišč za izvajanje raziskovalnih in izobraževalnih procesov.

Finančna podpora in pomoč kmetovalcem. Več mladih kmetov in ekoloških kmetij.

Za leto 2018 je bilo 56.478 kmetijskim gospodarstvom izplačanih skupno 227,17 milijona evrov za letne podpore za površine in živali. Za varovanje živali pred zvermi smo izplačali 240 tisoč evrov oz. sofinancirali 6,4 kilometre električnih ograj, farmskih pletiv z ojačitvijo ter obor.

V okviru izvajanja PRP 2014—2020 smo samo letos zabeležili 29-odstotno povečanje števila prejemnikov iz naslova 'mladi prevzemnik kmetije', v porastu pa je tudi število kmetijskih gospodarstev, ki delujejo po načelih ekološkega kmetovanja (štiri odstotke več kmetij kot v letu 2017 ter sedem odstotkov več kmetijskih površin kot leta 2018).

Krepitev samooskrbe

Stopnje samooskrbe so se izboljšale pri mesu (81 %) in jajcih (96 %), narašča pa tudi delež samooskrbe na področju zelenjave. V tem kontekstu je pomemben dogovor, da v shemo Izbrana kakovost Slovenije uvrstimo tudi prašičje meso. To bo rejcem in potrošnikom pomagalo pri zagotavljanju večjega deleža hrane, pridelane v Sloveniji pod višjimi standardi in nadzorom. Na podoben način že imamo vzpostavljene sheme za meso, sadje, zelenjavo, mleko in med.

Aktivno upravljanje in sanacija gozdov

Po vetrolomu oktobra 2018 smo izvedli večino sanacije gozdov. Omogočili smo sofinanciranje sanacije zasebnih gozdov, uvedli sofinanciranje spravila lesa z žičnico ter bistveno povečali delež (95-odstotno) sofinanciranja obnove poškodovanih gozdov v zasebni lasti.

Država je kupila 460 hektarjev gozdov in s tem aktivno pristopila k uresničevanju ciljev Nacionalnega gozdnega programa za povečanje števila gozdov v lasti Republike Slovenije.

Varovanje kranjske čebele ali sivke

Cilj ukrepov, sprejetih za obdobje 2020—2022, je ohranitev pasemske čistosti kranjske čebele, enakomerno in zadostno poseljenost čebeljih družin po vsej Sloveniji, kakovost in varnost čebeljih pridelkov ter povečati stopnjo samooskrbe z medom.

ZAŠČITA RANLJIVIH IN BOJ PROTI KORUPCIJI

Izboljšanje položaja žrtev v kazenskem postopku

Pripravili smo novelo Zakona o kazenskem postopku, s katero je bila v naš pravni red prenesena t. i. direktiva o žrtvah, ki izboljšuje položaj in pravice oškodovanca (žrtve) v kazenskem postopku in v zvezi z njim. Novela hkrati omogoča orodja za boj proti gospodarskemu, bančnemu in kibernetickemu kriminalu ob ustreznih varovalkah ter ustrezni ravni pravic udeležencev v postopku.

Spodbujanje razprave o opredelitvi kaznivega dejanja posilstva

Na področju kazenskega prava se je v začetku letošnjega leta razvnela razprava o opredelitvi kaznivega dejanja posilstva. Glede na izpostavljene težave, predstavljene pomisleke in pobude nevladnih organizacij ter na podlagi mednarodnih in domačih raziskav, predvsem pa zaradi pomembnosti in resnosti zadeve smo spodbudili širšo razpravo o možnih rešitvah, ki morajo biti odgovorne in dobro utemeljene.

Okrepljena zaščita otrok v pravnih postopkih

Marca 2019 je bil sprejet novi Zakon o nepravdnem postopku, s katerim izboljšujemo položaj otrok v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij. Skrb in zagotavljanje najboljših pogojev in načinov, da lahko otrok, ki je sposoben izraziti svoje mnenje v postopku, takšno mnenje tudi izrazi, je eden izmed glavnih ciljev, ki jih mora zagotoviti procesna zakonodaja, ko se odloča o pravicah, dolžnostih in drugih okoliščinah, ki lahko vplivajo na njegovo življenje. Otrok namreč ni objekt sodnega odločanja, ampak subjekt, in ga mora sodišče tako tudi obravnavati. V postopku odločanja o varstvu in vzgoji je izražena volja otroka eden od bolj pomembnih vidikov odločanja. Volje otroka sodišče ne sme prezreti.

Nadaljujemo boj proti korupciji in gospodarskemu kriminalu

V koalicijski pogodbi imamo zavezo k bolj učinkovitemu boju proti korupciji in gospodarskemu kriminalu. S prenovo zakonodaje želimo omogočiti učinkovitejše delovanje Komisije za preprečevanje korupcije. Predlog besedila Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije spreminja oziroma dopolnjuje ukrepe na področju boja proti korupciji, da bi v Sloveniji okrepili stopnjo integritete in omejili korupcijska tveganja.

IZOBRAŽEVANJE IN ZNANOST ZA PRIHODNOST DRUŽBE

Več sredstev za področje znanosti in raziskav

V letošnjem letu smo sredstva za znanstveno in raziskovalno dejavnost zvišali za 24,44 milijona evrov. S tem je prvič v zgodovini Slovenije za znanost in raziskovanje namenjenih več kot 200 milijonov evrov. Zavedamo se, da to še vedno ni dovolj, če se želimo enakovredno kosati z razvitimi državami, zato si bomo še naprej prizadevali za zvišanje sredstev za to področje.

Brezplačna učna gradiva za 1. in 2. razred osnovne šole

Starše prvošolcev in drugošolcev bomo s šolskim letom 2019/2020 finančno razbremenili, saj bodo učna gradiva za 1. in 2. razred osnovnih šol brezplačna. Prizadevali si bomo, da v šolskem letu 2020/2021 brezplačna učna gradiva zagotovimo tudi za učenke in učence tretjih razredov.

Izenačitev mladoletnih in polnoletnih dijakov

Z novelo zakona o gimnazijah in novelo zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju izenačujemo obravnavo mladoletnih in polnoletnih dijakov ob opravičevanju odsotnosti pri pouku, obveščanje staršev o izobraževanju otrok, pa tudi ob izrekanju vzgojnih ukrepov. Polnoletni dijaki si ne bodo več mogli sami pisati opravičil za izostanke pri pouku, pač pa bodo potrebovali opravičilo staršev. Poleg tega starši polnoletnih dijakov ne bodo več potrebovali njihovega izrecnega soglasja, če se bodo želeli seznaniti z ocenami oz. biti obveščeni o izobraževanju svojih otrok. Učitelji pa bodo lahko dijaku, ki bo z neprimernim vedenjem bistveno oviral pouk, prepovedali prisotnost pri pouku. Ob izrečenem četrtem ukoru bo dijak lahko izključen iz šole.

PROMETNA INFRASTRUKTURA HRBTENICA KONKURENČNEGA GOSPODARSTVA

Začetek gradnje tira Divača–Koper

Pospešili smo pripravo razvojnega projekta Divača–Koper in ga pripeljali do začetka gradnje. Najprej smo poskrbeli za prenos investitorstva na državno podjetje 2TDK in podpis koncesijske pogodbe s tem podjetjem. Sprejeli smo investicijski program in v njem predvideli tudi širitev servisnih cevi na novi progi v prave predore, v katerih bo možno postaviti dvotirno železnico. Zagotovili smo vire financiranja, da se bo projekt dolgoročno poplačal sam, in pri Evropski investicijski banki pridobili do 250 milijonov evrov posojila. V obravnavi na pristojnem ministrstvu je tudi že pobuda za nadgradnjo odseka proge Divača–Koper v dvotirno progo.

Tretja razvojna os

Pričakujemo, da se bodo prva gradbena dela začela že v letu 2019. Pripravljena sta investicijska programa za odsek Novo mesto–Osrednek in odsek Velenje–Slovenj Gradec.

Krepitev javnega potniškega prometa

Uvedli smo enotno vozovnico za vlak in avtobus, ki potnikom omogoča kombinirano uporabo vseh vrst javnega prevoza in izvajalcev. Z uvedbo 15 novih hitrih avtobusnih povezav Ljubljane z večjimi slovenskimi kraji in pohitritvijo treh obstoječih je štiri tisoč potnikom dnevno zagotavljamo 82 avtobusnih povezav brez postankov.

Varnejše in hitrejše ceste in železnice

Od nastopa mandata smo dokončali dela na več kot 360 cestnih in železniških gradbiščih in deloviščih in tako skupno uredili 258 kilometrov cest in 38 kilometrov železnic. Za nadgradnjo železnice med Mariborom in Šentiljem smo pridobili tudi 101 milijon evrov evropskih sredstev.

Omejitev težkega tovornega prometa skozi naselja

Na nekaterih cestah proti mejnim prehodom s Hrvaško smo omejili tranzitni promet najtežjih tovornih vozil in izboljšali prometno varnost in kakovost življenja ljudi ob teh cestah.

Ohranitev letališke dejavnosti na Štajerskem

Po odpovedi pogodbe s strani najemnika Letališča Edvarda Rusjana Maribor smo upravljanje letališča prenesli na državno podjetje DRI in tako zagotovili nadaljnje obratovanje letališča.

Z energetske samooskrbe hitreje do nizkoogljične družbe

Z uvedbo možnosti samooskrbe iz obnovljivih virov energije tudi za skupnosti odjemalcev, katerih merilna mesta niso vezana na notranjo elektroinstalacijo istega objekta, smo naredili pomemben korak k doseganju ciljev s področja obnovljivih virov energije.

Primerna zaprtje in sanacija Rudnika Trbovlje Hrastnik

Podaljšali smo možnost zaprtja in sanacije Rudnika Trbovlje Hrastnik do konca leta 2020 in tako poskrbeli, da bo rudnik zaprt, kot je treba.

VARUJMO OKOLJE ZA ZANAMCE

Zmanjšanje uporabe plastike

Na vseh prodajnih mestih so od 1. januarja 2019 prepovedane brezplačne plastične nosilne vrečke. Izjema velja le za zelo lahke plastične nosilne vrečke, ki so potrošnikom na voljo za pakiranje svežih nepredpakiranih živil, kot so npr. sadje, zelenjava, ribe in meso ter delikatese.

Zaustavitev postopkov za gradnjo hidroelektrarn na Muri

Ustavili smo postopke priprave gradnje hidroelektrarne Hrastje—Mota na Muri, saj bi vse obravnavane različice bistveno vplivale na okolje. To območje pa je od leta 2018 pod zaščito Unesca in ima kot osrednja vodna žila Pomurja visoko biotsko vrednost habitatov in prostoživečih rastlinskih ter živalskih vrst.

Nepovratna sredstva in spodbude za okolju prijazne investicije

Eko sklad s sredstvi Sklada za podnebne spremembe nudi nepovratne spodbude državljanom za nakup novih kurilnih naprav na lesno biomaso ali toplotno črpalko. Podnebni sklad krije do 60 odstotkov zneska investicije, odvisno od kraja prebivališča, za ta namen pa je v letu 2019 na voljo do 30 milijonov evrov. Eko sklad s sredstvi podnebnega sklada izvaja tudi nekatere ukrepe na področju energetske revščine. Občinam so na voljo spodbude za nakup električnih in vodikovih vozil za prevoz potnikov, izgradnjo novih lesenih stavb splošnega družbenega pomena ter izgradnjo kolesarske infrastrukture.

Sobivanje velikih zveri in človeka

Slovenija sodi v skupino manjšine držav EU, kjer prisotnost rjavega medveda, volka in risa dokazuje dobro ohranjenost naravnega okolja. Zaradi celovitega pristopa k upravljanju sta populaciji medveda in volka v ugodnem stanju. Za ohranitev risa pred ponovnim izumrtjem poteka poseben projekt LIFE+. Za dobro ohranjenost okolja je pomembna tudi pripravljenost ljudi na sobivanje, ki je v slovenski družbi.

KULTURA IN IZZIVI 21. STOLETJA

Prilagajanje medijske krajine sodobnim smernicam

Pripravili smo predlog sprememb medijske zakonodaje, ki je bil v javni razpravi do konca avgusta. S predlaganimi spremembami slovensko medijsko krajino posodabljam in prilagajamo digitalni medijski realnosti, naša vizija pa je zagotavljanje odprtega, raznolikega in finančno vzdržnega medijskega prostora.

Nov nacionalni program za kulturo

Resolucija nacionalnega programa za kulturo 2020–2027 je dokument z dolgoročno vizijo za obdobje osmih let in akcijskim načrtom za prihodnja štiri leta. Je ključna podlaga za delo številnih v kulturi, zato ga želimo sooblikovati v sodelovanju s širokim krogom zainteresirane javnosti.

Pripravljamo ključni strateški dokument, ki bo opredelil razvoj kulture in umetnosti. Pripravili ga bomo do konca leta 2019. Osrednji vodili pri nastajanju novega nacionalnega programa za kulturo 2020–2027 sta preglednost in vključenost vseh deležnikov. Slišati želimo, kaj so potrebe s terena ter razmišljanja o aktualnih temah danes in v prihodnje za razvoj kulture in umetnosti, zato pripravljamo serijo delavnic po vsej Sloveniji.

SNG Drama Ljubljana

Začenjamo celovito prenovu SNG Drama Ljubljana. Verjamemo, da gre za pomemben prispevek k varovanju javne kulturne infrastrukture, predvsem pa gre za uresničevanje javnega interesa na polju najzlahtnejših uprizoritvenih dejavnosti na Slovenskem. Arhitekturna rešitev bo zagotovila sodobno in funkcionalno zasnovano stavbo ter prizidka.

V tem mandatu bomo zagotovili tri milijone evrov za pripravo celotne projektne dokumentacije, nato lahko začnemo z gradbeno-obrtniški deli. Ker gre za celovito prenovu kulturnega spomenika državnega pomena, načrtujemo, da bo priprava dokumentacije zaključena v letu 2021.

Z EVROPSKIMI SREDSTVI DO ENAKOMERNO RAZVITE DRUŽBE

Pospešitev izvajanja evropske kohezijske politike 2014–2020

Konec leta 2018 smo preprečili trajno izgubo sredstev evropske kohezijske politike za rast in delovna mesta v višini 183 milijonov evrov, ki so bila ogrožena zaradi prepočasne dinamike koriščenja evropskih sredstev. V enem letu smo občutno zmanjšali razkorak med izplačili iz državnega proračuna in plačili iz bruseljske blagajne ter izboljšali delovanje informacijskega sistema.

V čezmejnih programih, kjer že drugo programsko obdobje zapored nastopamo kot organ upravljanja in vodimo tri čezmejne programe (Slovenija–Avstrija, Slovenija–Madžarska in Slovenija–Hrvaška), so programska sredstva skorajda v celoti razdeljena, kar nas uvršča v sam vrh Evrope.

Priprave na novo programsko obdobje

Krepimo priprave na izvajanje evropske kohezijske politike za naslednje programsko obdobje 2021—2027. V tem času smo prepoznali investicijske potrebe države, ki bi jih lahko v prihodnje sofinancirali s sredstvi evropske kohezijske politike.

ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Repatriacija Slovencev iz Venezuele

Zaradi izrednih razmer v Venezueli pripravljamo postopek repatriacije 47 oseb slovenskega rodu iz Venezuele v Slovenijo. Repatriacija ni le konzularni, pač pa predvsem logistični ter integracijski izziv, saj je treba poskrbeti za varen odhod ljudi s kriznega območja, predvsem pa za sprejemljive pogoje za življenje v Sloveniji po prihodu in še posebej po izteku zakonsko določenega 15-mesečnega obdobja. Prek dveh slovenskih društev, ki delujeta v Venezueli, smo sicer že večkrat poslali humanitarno pomoč.

Ohranjanje slovenskega jezika med zamejci in Slovenci po svetu

Januarja 2019 smo organizirali seminar za učitelje slovenskega jezika in kulture iz čezoceanskih držav, oktobra 2018 krajše seminarje za učitelje slovenskega jezika in kulture v društvih oziroma šolah v Kanadi in ZDA (v sodelovanju s Centrom za slovenščino kot drugim in tujim jezikom), sofinancirali pa smo tudi štipendiranje za tečaja slovenščine za študente slovenskega porekla v Ljubljani in v Kopru.

Izvedba javnih razpisov in nagradnega natečaja

Jeseni 2018 smo izvedli tri javne razpise za sofinanciranje projektov in programov v letu 2019, s katerimi financiramo delovanje slovenskih ustanov v zamejstvu, v izseljenstvu oz. zdomstvu ter ustanov civilne družbe, ki se z izseljenstvom ukvarjajo v Sloveniji. Mladim je bil namenjen že 17. nagradni natečaj za diplomske, magistrske in doktorske naloge o Slovencih v zamejstvu in po svetu.

Spodbujanje čezmejnih gospodarskih priložnosti

Področju gospodarstva, vključevanju mladih ter projektom čezmejnega sodelovanja namenjamo posebno pozornost. V sklopu teh dejavnosti smo organizirali več dogodkov, namenjenih podjetnikom, ter izvajali projekte, pomembne za mlade zamejce oz. Slovence po svetu. Podpiramo tudi prizadevanja struktur avtohtone slovenske narodne skupnosti v okviru programov čezmejnega sodelovanja Interreg Slovenija s sosednjimi državami.

PRESEDOVANJE RS SVETU EU V DRUGI POLOVICI 2021

V zadnjem letu smo okrepili dejavnosti v zvezi s pripravami Slovenije na predsedovanje Svetu EU v drugi polovici leta 2021 (1. julij 2021 – 31. december 2021).

Marca 2019 smo sprejeli projektno nalogo, v kateri so povzeta temeljna izhodišča za organizacijo in izvedbo predsedovanja s programskega, organizacijskega, promocijskega, kadrovskega in finančnega vidika.

V juliju in avgustu 2019 smo pripravili osnutek prednostnih nalog predsedovanja Republike Slovenije Svetu EU ter v sodelovanju z Nemčijo in Portugalsko identificirali področja medsebojnega sodelovanja.

Ocenjujemo, da bomo v obdobju 2019–2022 za pripravo in izvedbo predsedovanja namenili 80 milijonov evrov, od tega več kot polovico v letu 2021.

Ne spreglejte

Tik pred poletjem smo z mislijo na še večjo transparentnost dela državne uprave vzpostavili novo osrednje spletno mesto **www.gov.si**, ki ljudem omogoča prijaznejši in enostavnejši dostop do vsebin in spletnih mest celotne državne uprave.

**I FEEL
SLOVENIA**